

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **S. E.**
státní příslušnost: X
t. č. X
zastoupen advokátkou Mgr. Martinou Sklenskou
Moravské náměstí 754/13 , 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2024, č. j. OAM-96/ZA-ZA11-VL14-R3-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2024, č. j. OAM-96/ZA-ZA11-VL14-R3-2019, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu kvůli obavám z pronásledování pro jeho kurdskou národnost a politický názor. Žalovaný o žádosti rozhodoval už dvakrát, ale tato jeho rozhodnutí neuspěla před správními soudy. Své posouzení věci totiž zakládal na

nedostatečných podkladech. Tuto chybu bohužel žalovaný udělal i potřetí. Nerespektoval navíc závazný právní názor plynoucí z posledního rozsudku krajského soudu. Proto bylo nutné jeho rozhodnutí znovu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení. Snad již žalovaný tentokrát posoudí žalobcovu žádost žalobce důsledně.

II. Dosavadní vývoj

2. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu v lednu 2019. Tvrdil, že mu v Turecku hrozí pronásledování, protože je Kurd a neoficiálně je také členem strany HDP. V minulosti tu měl povolení k dlouhodobému pobytu. Poté, co o něj přišel, požádal o mezinárodní ochranu.
3. Při pohovoru žalobce uvedl, že pochází z X. Měl tam od dětství problémy, protože je Kurd. Využil období příměří a vyjednávání v letech 2013 a 2014, aby přicestoval do Česka spolu s manželkou, která tu má povolení k pobytu. O mezinárodní ochranu žalobce žádá z politických důvodů kvůli pronásledování Kurdů. Tvrdí, že jeho otce zastřelili v roce 1995. Strýc se též ztratil. Žili ve městě, kde neustále probíhaly střety mezi ozbrojenými silami a místním obyvatelstvem. Žalobce podporuje stranu HDP (Lidově demokratická strana). Je jejím členem, ale neregistroval se v ní, protože se obává následků s tím spojených. Ve straně alespoň pomáhá, pokud jej někdo osloví (organizace, oznamování a svolávání mítinků).
4. Žalobce v lednu 2016 z Česka vycestoval na jeden týden do Turecka. Chtěl tam podpořit přátele. A v Diyarbakıru se zúčastnil dvou protestních akcí proti bezpráví a vraždění Kurdů, které organizovala HDP. Proti situaci v oblasti se veřejně ohradil i na Facebooku. Mítinky nebyly povolené. Došlo tam ke střetu mezi ozbrojenými složkami a demonstranty. Proti demonstrantům použili vodní děla a slzný plyn. Demonstranti zase po nich házeli kameny. Napadli i představitele HDP. Zatýkali lidi, některé i zabili. Žalobci se podařilo utéct. Má za to, že nyní je v hledáčku policie. Hledala ho u rodiny v Turecku. Zásahová jednotka prý rodině řekla, že po žalobci vyhlásili pátrání.
5. Do Turecka se žalobce bojí vrátit. Jednoho z jeho bratrů, kteří tam zůstali žít, za podobné aktivity odsoudili na pět let. Žalobce tvrdí, že teď je situace ještě horší. Proti politickým oponentům se postupuje tvrději. Jakmile začal mít žalobce v roce 2018 v Česku potíže s povolením k pobytu, ze strachu před hrozícími následky svých internetových projevů smazal i účet na Facebooku. Do Turecka by se vrátil, pokud by neměl obavu o život. Za současné situace se však vrátit nemůže. Pokud by trval na kurdevských právech, nemůže normálně žít ani na jiných místech v Turecku. Jakmile na sebe člověk jednou upozorní, už nemá šanci. Žalobce osobně zadrželi a vyslýchali na policejní stanici asi v roce 2006. Policie ho tehdy upozornila, že by ho mohli obvinít z napomáhání terorismu. Jako dítě si pamatuje, že mučili jeho otce. Báł se proto více projevovat politické názory.
6. O žádosti žalobce žalovaný rozhodl poprvé v srpnu 2019. Mezinárodní ochranu mu neudělil. Žalobcovo tvrzení o pronásledování členů HDP nemohl tehdy žalovaný vyložit jinak „než jako taktické zveličení a přikročení azylového příběhu“. Zpochybnil také, že žalobce u jeho rodiny hledala turecká policie, pokud orgány veřejné moci vědí, že přesídlil do Česka, a z Turecka vycestoval pod vlastní identitou. Za skutečný důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný označil snahu žalobce o legalizaci pobytu. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil žalobou podanou u Krajského soudu v Brně. Ten však rozsudkem ze dne 10. 6. 2020, č. j. 41 Az 43/2019-81, žalobu zamítl a přisvědčil názoru žalovaného.

7. Uvedený rozsudek krajského soudu i původní rozhodnutí žalovaného ovšem zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020-35. Žalovanému i krajskému soudu vyčetl, že jako klíčový aspekt vyhodnotili žalobcovo prodlení s podáním žádosti. Podcenili zbylé aspekty jeho azylového příběhu. Zejména to, že je Kurd, který v Turecku uplatňoval svá politická práva. Nejvyšší správní soud poukázal na to, že po neúspěšném pokusu o převrat v roce 2016 dochází na území Turecka k rozsáhlým čistkám a zvýšené represi vůči Kurdům na východě země. To potvrzují i zprávy, které měl žalovaný ve spise. Není však jasné, jak s nimi pracoval. Závěry žalovaného, že žalobci nehrozí pronásledování v souvislosti s jeho kurdskou národností, označil Nejvyšší správní soud za předčasné. Zdůraznil, že pokud se žalobce zúčastnil dvou protestních akcí v Diyarbakiru a pak jej hledala tamní policie, pak nelze jednoduše – doslova „mávnutím ruky“ – uzavřít, že účast na demonstracích nebyla projevem politických práv, který by mohl vyvolat odůvodněný strach z pronásledování.
8. Žalovaný poté provedl se žalobcem doplňující pohovor. Uvedl, že jeho rodina měla v minulosti problémy s policií. Bylo to někdy v letech 1992 až 1995. Od roku 2010 do přelomu let 2014 a 2015 byla situace v jeho vlasti klidná. Vláda v té době Kurdům pomáhala. V roce 2016 se žalobce na týden vrátil do Turecka. Během této doby se účastnil dvou protestů pořádaných Kurdy. Poté, co se vrátil do Česka, jej bratr informoval, že ho doma hledala policie. Ptali se, kde je. Jakmile zjistili, že to jeho rodina neví, řekli jim, ať se žalobce sám přijde ohlásit na služebnu. Žalobce se obává, že pokud by to udělal, zastřelili by ho.
9. Ke své účasti na demonstraci popsal, že šlo o protest proti obklíčení města Diyarbakir vojenskou policií. Situace tehdy byla neklidná. Docházelo k bojům mezi policisty a příslušníky PKK. Druhá demonstrace byla protestem proti těmto zásahům a civilním ztrátám, k nimž vedly. Šlo o hromadné akce, kterých se zúčastnily tisíce lidí. Demonstrace nebyly povolené. V celém městě byl chaos. Žalobce si myslí, že na sebe přitáhl pozornost policie, protože na těchto akcích bojoval za lidská práva. Jeho bratr v minulosti dostal podmínku, protože se vyjadřoval prokurdsky. Ke svému vztahu k PKK žalobce uvedl, že je nepovažuje za teroristy. Jsou to pro něj bojovníci za legitimní práva Kurdů. Chce podporovat jejich činnost ze zahraničí a bojovat za jejich práva všemi prostředky, vyjma zabíjení. Na Facebooku pod falešným jménem publikuje příspěvky s protistátní tematikou.
10. Rozhodnutím ze dne 12. 1. 2022, č. j. OAM-96/ZA-ZA11-ZA17-R2-2019 („druhé rozhodnutí žalovaného“), žalovaný žalobci opětovně neudělil mezinárodní ochranu. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu („ústavní azyl“) uvedl, že účast žalobce na demonstracích nelze s ohledem na jejich charakter považovat za uplatňování politických práv a svobod. Město Diyarbakir bylo v té době v podstatě ve válečném stavu. Nepovolené demonstrace se ve městě odehrávaly za velmi tíživé situace, a proto nebyly azylově relevantní. Žalobce podle žalovaného přikrášluje svůj azylový příběh, pokud tvrdí, že by jej policisté zabili. On ani jeho rodina neznají skutečný důvod, proč ho doma hledala policie. Nebyl na něj vydaný mezinárodní zatykač. Pokud by jej skutečně trestně stíhali, policie by jistě postupovala oficiální cestou. Žalobce staví svůj příběh pouze na vlastních domněnkách.
11. Žalobce podle žalovaného nečelil pronásledování. Vrcholné představitele HDP soudí v trestním řízení. Postavení žalobce však nebylo natolik významné. Žalovaný se dále vyjádřil ke dvěma cestám žalobce do iráckého Kurdistanu v letech 2011 a 2014. Žalobce totiž dříve uvedl, že tam cestoval za přáteli řešit kurdskou problematiku. Při cestě však žádný problém

neměl. K žalobcově aktivitě na Facebooku žalovaný uvedl, že jednotlivé příspěvky žalobce podle svých slov publikoval pod falešným jménem. Nikdo jej v této souvislosti ale nekontaktoval. Žalovaný dále kritizoval žalobce za to, že projevil sympatie k hnutí X, které je teroristickou organizací.

12. Neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu („konvenční azyl“) žalovaný zdůvodnil tím, že příkoří, která v Turecku mohou zažívat Kurdové, bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování. Jejich obecná situace se radikálně nezhoršila ani po pokusu o státní převrat v roce 2016. Žalobce svoje problémy nepřiměřeně zveličuje. Jeho strach však nelze považovat za odůvodněný. Žalovaný neshledal ani důvod pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany.
13. Žalobce podal proti druhému rozhodnutí žalovaného žalobu. Krajský soud k ní rozsudkem ze dne 15. 2. 2023, č. j. 41 Az 6/2022-54 („druhý rozsudek krajského soudu“), druhé rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.
14. Žalovaný podle krajského soudu nesprávně hodnotil účast žalobce na demonstracích. Posoudil ji izolovaně bez ohledu na její politický kontext a právo na pokojné shromažďování. I účast na demonstraci může být azylově relevantní, pokud se pojí s politickým přesvědčením. Žalovaný si také neobstaral dostatečně aktuální a komplexní informace o zemi původu, zejména o situaci Kurdů a politických aktivistů. Kromě toho se opomenul zaměřit na budoucí riziko pronásledování. Jeho rozhodnutí se zaměřilo výhradně na minulost, aniž by zohlednilo, zda žalobci hrozí pronásledování v budoucnu. Žalovaný dále hodnotil izolovaně (odděleně) politické přesvědčení a kurdskou národnost žalobce, přestože jejich kombinace mohla být klíčová.
15. Žalovaný také opět nevhodně spekuloval o účelovosti žádosti. Neoprávněně zpochybnil motivaci žalobce k podání žádosti o azyl, aniž by měl pro takový závěr dostatečné důkazy. Pozdní podání žádosti totiž nelze automaticky považovat za účelové. Své závěry navíc žalovaný nepodložil kvalitními a relevantními informacemi o zemi původu. Rozhodnutí postrádalo logickou strukturu a přesvědčivost. Žalovaný ve výsledku neunesl důkazní břemeno, které mu ukládá zákon o azylu, protože nesplnil svoji povinnost obstarat si náležité informace o zemi původu.
16. Žalovaný si v dalším řízení opatřil čtyři nové podklady: (1) *Informace OAMP – Turecko, Bezpečnostní a politická situace v zemi. Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav srpen 2023* ze dne 4. 8. 2023 („Informace OAMP“), (2) *Informace OAMP – Turecko, Lidově demokratická strana (HDP)* ze dne 8. 1. 2024 („Informace HDP“), (3) *Informace MZV ČR č. j. 131150-6/2023-MZV/LPTP* ze dne 16. 1. 2024 („Informace MZV“), která vznikla na základě informací od zastupitelského úřadu v Ankaře, a (4) *Zprávy ČTK ze dne 9. 3. 2016: Ankara ohlásila konec operací v Diyarbakiru, zákaz vycházení platí* („Zpráva ČTK“).
17. Žalobce se dne 22. 8. 2023 dostavil k seznámení se s podklady. Uvedl, že mu před několika dny telefonoval strýc s tím, že mu volal starosta obce a ptal se, kde se žalobce nachází. Měl se dostavit na policejní stanici na výslech. Strýc žalobce se ptal, o jaký výslech se jedná, a starosta odpověděl, že to nemůže prozradit. Strýc žalobci doporučil, aby se vůbec nevracel, jelikož by ho okamžitě zatkla vojenská policie. Žalovaný se žalobce ptal, zda strýc nebo někdo jiný někdy předtím žalobce kontaktoval. Žalobce odpověděl, že kromě tohoto telefonátu strýce ho před hodně dlouhou dobou – alespoň před čtyřmi nebo pěti lety, už si to ale nepamatuje – šáněla vojenská policie. Informovala ho o tom matka a bratr. Ptali se

jich, kde žalobce je. Jakmile se matka ptala, z jakého důvodu ho chce vojenská policie vyslechnout, tak jí řekli, že jí to nemohou sdělit. Žalobce dodával, že turečtí občané kurdského původu, kteří se vrátí po nějaké době z Evropy, bývají okamžitě zadrženi a vyslýcháni.

18. Vyjma těchto dvou událostí – hovoru se strýcem před asi deseti dny a s matkou před čtyřmi nebo pěti lety – žalobce žádnou jinou zprávu neobdržel. Strýci řekl, ať neposkytuje žádné informace o tom, ve které zemi se žalobce nachází. Žije tu už 10 let, ale příkaz k zatčení v Turecku je podle něj stále platný. Žalobce v Česku není přítěží, již 10 let tady pracuje, odvádí daně a zaměstnává lidi.
19. Rozhodnutím ze dne 30. 10. 2024, č. j. OAM-96/ZA-ZA11-VL14-R3-2019 („třetí rozhodnutí žalovaného“), žalovaný znovu žalobci neudělil žádnou z forem mezinárodní ochrany. Pokud jde o ústavní azyl, tak žalobce podle něj neuvedl skutečnosti, které by prokazovaly, že ve své vlasti vykonával činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl pronásledován. Přestože tvrdil, že je přívržencem strany HDP, byl aktivní na sociální síti Facebook a zúčastnil se dvou demonstrací v Diyarbakiru, tak během jeho pobytu v Turecku nedošlo k žádným osobním problémům s orgány státní moci. Jeho návraty i vycestování probíhaly legálně a bez komplikací. V minulosti nečelil jednání dosahujícímu intenzitě pronásledování. Jeho obavy směřují pouze do budoucna.
20. Za irelevantní označil žalovaný i další okolnosti uváděné žadatelem, zejména jednorázový incident z roku 2006, kdy měl podávat vysvětlení, a jeho cesty do iráckého Kurdistanu v letech 2011 až 2014, které proběhly bez problémů. Na základě toho žalovaný uzavřel, že žalobce nebyl ve své vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, a proto mu neudělil ústavní azyl.
21. Pokud jde o konvenční azyl, tak žalovaný znovu nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, resp. že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Hlavním důvodem žádosti žadatele byla jeho účast na dvou demonstracích v Diyarbakiru v lednu 2016, které měly být podle jeho tvrzení organizovány stranou X, jejímž je přívržencem, případně obecně Kurdy.
22. Žalovaný konstatoval, že podle Zprávy ČTK probíhala v inkriminované době v Diyarbakiru vojenská operace proti kurdským bojovníkům. Bezpečnostní operace proti bojovníkům zakázané Strany kurdských pracujících (PKK) zahájily turecké jednotky v Diyarbakiru na začátku prosince roku 2015 poté, co byl ve čtvrti Sur vyhlášen 24hodinový zákaz vycházení. Cílem bylo vyhnat členy PKK, kteří stavěli barikády, hloubili zákopy a kladli výbušniny. Podle armády zahynulo během této operace 271 bojovníků PKK. Podle Kurdů došlo i na civilní oběti.
23. Ze Zprávy ČTK je zřejmé, že situace v Diyarbakiru nebyla jednoduchá. Nejenom Turecko, ale i některé další země považují PKK za teroristickou organizaci, která je na unijním sankčním seznamu. Stejně je ovšem zhodnocení samotného charakteru obou shromáždění. Podle samotného žalobce byla situace vyhrocená. K dotazu během pohovoru, co se stalo na konci těch dvou mítinků v lednu 2016, žalobce výslovně řekl, že oni, demonstranti, po policii házeli kameny. Žalobce poté, aniž by ho konfrontovala policie, z demonstrací utekl. Demontrace tedy rozhodně neměly pokojný charakter. Žalobce tedy svými účastmi na

násilných demonstracích neuplatňoval svá politická práva a svobody ve smyslu Listiny základních práv a svobod („Listina“). Ta chrání právo shromažďovat se pokojně. Pokud sám žalobce k příčině vzniku svých tvrzených obav uvedl, že „ho asi viděli a nelíbilo se jim, jak bojuje za lidská práva“, tak je to právě způsob „boje“, který určuje jeho oprávněnost. Násilí však mezi přípustné způsoby domáhání se lidských práv nepatří.

24. Žalovaný uvedl, že nelze ani jednoznačně prokázat, že demonstrace organizovala HDP. Tyto akce nebyly oficiální a žalobce se ve svých výpovědích rozcházel. HDP se profiluje jako strana otevřená různým menšinám, nikoli výlučně kurdská. Tvrzení o organizátorství HDP je proto sporné. Žalobce není ani významným či aktivním členem HDP. Jeho obavy postrádají objektivní základ. Žalovaný se zabýval i obecnou situací HDP v Turecku. Je to legální politická strana zastoupená v parlamentu. Přestože čelí určitým represím, pouhé členství v HDP neznamena automaticky pronásledování. Žalobce navíc není registrovaným členem, pouze sympatizantem. Ve spojitosti s HDP nečelil žádným konkrétním problémům.
25. K údajné protistátní aktivitě na Facebooku žalobce své tvrzení nedoložil. Původní účet zrušil a nový profil neslouží k politické aktivitě. Žalovaný ověřil jeho veřejný profil, na němž nenašel žádné protistátní příspěvky. Obavy z uvěznění kvůli aktivitě na sociálních sítích proto nejsou nedůvodné.
26. Tvrzení žalobce o policejní návštěvě u rodiny v roce 2016 vychází ze zprostředkované informace bez uvedení důvodu. Spojitost s demonstracemi se neprokázala a samotná návštěva policie nepředstavuje pronásledování azylu. Další tvrzení žalobce jsou nelogická a zveličená.
27. Žalovaný se vyjádřil i k obecným tvrzením o diskriminaci Kurdů v Turecku. Na základě Informace MZV konstatoval, že Kurdové nečelí systematickému pronásledování pro svou národnost. Samotná kurdská národnost není důvodem pro udělení azylu. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu obtíže Kurdů v Turecku samy o sobě nedosahují intenzity pronásledování. Azylově významné jsou typicky obavy jen politicky aktivních osob či účastníků pokusu o převrat. K cestám žadatele do Iráku v letech 2011–2014 správní orgán uvedl, že proběhly bez problémů.
28. Závěrem žalovaný shrnul, že mezinárodní ochrana je výjimečný institut poskytovaný pouze z důvodů stanovených zákonem. V případě žadatele se neprokázalo, že by byl pronásledován pro politické názory, národnost či jiný zákonný důvod, ani že by mu takové pronásledování hrozilo v budoucnu. Žalovaný neshledal ani důvod pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

29. Žalobce popisuje podstatu svého azylového příběhu tak, že se v lednu 2016 zúčastnil v Diyarbakiru dvou nepovolených demonstrací, zastává se práv Kurdů, je sympatizantem a neregistrovaným členem HDP i sympatizantem PKK, na facebookovém profilu zveřejňoval prokurdské komentáře a v minulosti cestoval za přáteli do Iráku. V srpnu 2023 mu volal strýc, kterého kontaktoval starosta a ptal se, kde se žalobce nachází, protože má dostavit na policejní stanici za účelem výslechu. Strýc žalobci doporučil, aby se nevracel, jelikož by ho okamžitě zatkla vojenská policie.
30. Krajský soud ve svém druhém rozsudku vytýkal žalovanému, že neshromáždil dostatečné množství relevantních zpráv. Nyní žalovaný shromáždil čtyři nové zprávy. Zpráva ČTK se

ovšem nevyjadřuje k demonstracím v Diyarbakiru, ale k tamějším vojenským operacím tureckých ozbrojených sil v období od prosince 2015 do března 2016. Žalovaný neshromáždil více zpráv k demonstracím z vícero zdrojů. Současně žalobci není vlastně známo, jak žalovaný Zprávu ČTK aplikoval na jeho případ. Žalovaný uvádí krátký obsah zprávy. Ovšem dospívá pouze k závěru, že situace nebyla tehdy jednoduchá a navazuje myšlenkou, že PKK je teroristickou skupinou atd. Ovšem zcela přehlíží, že na místě byly i civilní oběti. Žalovaný tuto zprávu úmyslně vyhodnocuje pouze v neprospěch žalobce, aniž by na jejím základě nestranně vyhodnotil, k čemu mělo dojít.

31. Co se týče Informace HDP, pak žalovaný neuvádí veškerý relevantní obsah zprávy. V bodě 2.2. ve druhém odstavci se v ní totiž uvádí: „Riziko (persekuce) se odvíjí v závislosti na profilu a aktivitách dotyčné osoby. V případech, kdy se řadoví členové HDP stali předmětem nepříznivé pozornosti státních orgánů, stalo se tak během jejich účasti na manifestacích, nebo v souvislosti s tím, že hlasitě kritizovali vládu či prezidenta, nebo se vyjadřovali ke kurdským politickým otázkám“. Žalovaný tuto pasáž nepojal do svých úvah. Opět tedy tuto zprávu nepoužil na případ žalobce nestranným způsobem. Žalobce uváděl, že je neregistrovaným členem HDP.
32. Žalovaný pak zmiňuje Informaci MZV. Výňatky této zprávy víceméně pouze cituje se závěrem, že samotná kurdská národnost není důvodem pronásledování. Již jenom z otázek uvedených v této zprávě, na jejichž základě Informace MZV vznikla, je patrné, že na případ žalobce nedoléhají. To platí i pro odpovědi na tyto otázky. Jediným zdrojem zpráv má být „X“. Žalobci není zřejmé, z jakých pramenů zastupitelský úřad čerpal.
33. Ve vztahu k Informaci OAMP žalobce podotýká, že 16 měsíců stará a není tedy aktuální. Žalovaný na jejím základě pouze uvádí, že v Turecku neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Žalovaný tedy dosud nezajistil kvalitní a relevantní informace o zemi původu žalobce, jejichž obsahem by bylo zodpovězení otázky, zda žalobci s ohledem na jeho azylový příběh hrozí pronásledování či nikoliv.
34. Obsahem informací zajištěných žalovaným mělo být zjištění, zda žalobci, který:
 - je Kurd,
 - v minulosti mu zastřelili otce kvůli obvinění z terorismu,
 - měl se mu ztratit strýc v roce 1994,
 - bratr byl odsouzen za prokurdské příspěvky na sociální síti,
 - sám žalobce je sympatizantem a neregistrovaným členem politické strany HDP, registrovaným členem X i sympatizantem X,
 - účastnil se dvou demonstrací v Diyarbakiru v době jeho oblehání tureckými vojáky,
 - a
 - hledají ho bezpečnostní složky,

hrozí pronásledování či jiná újma ve smyslu zákona o azylu či nikoliv. Žalovaný měl obstarat informace, které se budou zabývat vyloženě přístupem vojenské policie ve vztahu ke Kurdům, kteří mají za sebou nejen svoji, ale i rodinnou historii spočívající v prosazování lidských práv Kurdů. Zajištěné zprávy jsou obecné a z větší míry na případ žalobce nedopadají. Vlastní úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení, jsou velmi kusé a neúplné.

35. Pokud jde o azylový příběh žalobce, tak žalovaný opět neposoudil veškeré jím podané informace jako celek. Posuzuje každou informaci z hlediska možností udělení mezinárodní

ochrany zvlášť. Pokud jde o demonstrace, tak žalovaný nepochybně, že se jich žalobce zúčastnil. Událost však nehodnotí z globálního pohledu. V době demonstrací docházelo k dvoutýdennímu obléhání města. Některé oblasti byly uzavřené. Došlo k vysokým ztrátám na životech civilních osob, včetně dětí a žen. Demonstrace byly násilně potlačovány. Je patrné, že v takové atmosféře nelze pokojně demonstrovat. Žalovaný se ovšem nepídí po tom, zda turecká veřejná moc žalobci umožnila pokojně demonstrovat. Ale vytýká mu, že po zasahujících jednotkách házel kameny. Podstata demonstrací nespočívala v tom, že se demonstrující shromáždí za účelem napadání policie. Byla to vojenská policie, která do pokojného shromáždění zasáhla.

36. Žalovaný dále vytýká žalobci, že poprvé označil za organizátory akce představitele HDP a u druhého pohovoru označil za organizátory demonstrace Kurdy. Žalobce uvádí, že stranu HDP považuje za stranu slouženou především z kurdských členů. Pokud uvedl v druhém případě, že demonstrace byla pořádána Kurdy, nevylučuje to předchozí sdělení žalobce, že pořadatelem byla politická strana HDP složená především z Kurdů. Pokud žalovaný tuto skutečnost považuje za tolik významnou, měl se žalobce při pohovoru na tento rozpor dotázat. Je nereálné, aby policie konfrontoval s jejich účastí na demonstraci tisícovky osob, které se jich zúčastnily. To však nevylučuje, že žalobce byl identifikován. I podle Informace HDP je aktuálně ve vězení 5 000 členů HDP. Turecká policie má dostatečné kapacity pro vyhledávání a vyšetřování osob kritizujících turecký režim.
37. Žalovaný pak hodnotí opět zcela izolovaně bez komplexního zhodnocení všech informací sdělených žalobcem neoficiální členství žalobce v politické straně HDP. Žalovaný dále nehodnotí členství žalobce v HDP pohledem dle čl. 2.2 Informace HDP a přehlíží, že 5 000 členů HDP bylo v době vyhotovení uvedené informace vězněno. Sympatizování žalobce s PKK žalovaný na žádném místě nehodnotí. Žalobce má tedy za to, že ani ve své, třetím rozhodnutí žalovaný jeho azylový příběh nevyvrátil a zcela nesprávně posoudil, zda jeho příběh odpovídá nějakému azylově relevantnímu důvodu.
38. K azylu ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný zcela opomíjí právní názor vyjádřený v druhém rozsudku krajského soudu (body 38 až 41), pokud jde o hodnocení hrozby pronásledování do budoucna. Úvahy ohledně naplnění § 12 písm. b) zákona o azylu jsou pak hodnocením různých pravděpodobností azylového příběhu, ve kterých žalovaný hledá pouze důvody, proč příběh žalobce znevěrohodnit, přičemž jej nehodnotí komplexně. Pokud se žalovaný při hodnocení svých důvodů pro neudělení mezinárodní ochrany odvolává na shromážděné informace, které nejsou dostatečné pro případ žalobce, nemohl v plné míře posoudit žádost žalobce o mezinárodní ochranu a nelze se tak tyto zprávy ani odvolávat.
39. Podle **žalovaného** je jeho třetí rozhodnutí v souladu s druhým rozsudkem krajského soudu. Stěžejním bodem žalobcova azylového příběhu je účast na dvou demonstracích v Diyarbakiru v roce 2016 a následné obavy z jeho likvidace kvůli účasti na těchto demonstracích. Žalovaný si o situaci v Diyarbakiru opatřil konkrétní informace. Ty mj. hovoří o tom, že ve městě probíhala vojenská operace proti bojovníkům zakázané PKK. Bojovníci stavěli barikády, hloubili zákopy a kladli výbušniny. Zpráva hovoří o obětech na straně PKK, ale i o civilních obětech. Sám žalobce potvrdil, že situace na místě byla vyhrocená a demonstranti házeli po policii kameny. Žalobce, který o PKK hovoří v pozitivním světle, se tedy neúčastnil žádné pokojné demonstrace za lidská práva. Byl součástí násilných aktivit zaměřených proti státním ozbrojeným složkám. Samotný text žaloby tedy

označuje žalobce za sympatizanta skupiny zapojené do teroristických činů. Žalobce rovněž zmínil obavy kvůli údajné aktivitě na sociálních sítích. Tu ovšem nikdy neprokázal. Žalovaný musí rovněž upozornit na zjevné rozpory ve výpovědích žalobce. Ve zbytku odkázal na své rozhodnutí.

IV. Posouzení věci

a. Žalovaný si znovu neopatřil náležité informace o zemi původu – a s těmi, které si opatřil, navíc nepracoval dobře

40. Žalovaný opětovně selhal, pokud jde o shromažďování relevantních informací o azylovém příběhu žalobce, který na to správně v žalobě poukazuje.
41. Ve svém druhém rozsudku krajský soud nejprve žalovanému vytýkal, že si neopatřil dostatek podkladů k dění v Diyarbakiru na počátku roku 2016 a zejména ve vztahu k demonstracím, kterých se žalobce měl zúčastnit. Po zrušení jeho druhého rozhodnutí si však žalovaný k tomuto tématu opatřil jen Zprávu ČTK.
42. Tuto zprávu z první poloviny března 2016 lze shrnout tak, že turecká armáda po třech měsících ukončila vojenské operace proti bojovníkům PKK v historické čtvrti Sur v Diyarbakiru, největším městě převážně kurdského jihovýchodu Turecka. Zákaz vycházení však zůstal v platnosti, dokud nebude oblast prohledána a dokud nedojde k odstranění nastrožených výbušnin. Operace začaly v prosinci 2015 po vyhlášení nepřetržitého zákazu vycházení. Cílem bylo eliminovat ozbrojence PKK, kteří stavěli barikády a kladli miny. Armáda zabila 271 členů PKK. Kurdové však tvrdí, že mezi oběťmi je rovněž mnoho civilistů. Lidskoprávní organizace uvádějí, že zemřelo konkrétně 224 civilistů a desítky tisíc lidí musely uprchnout. Boje vážně poškodily čtvrt, která je obchodním centrem města, a ohrozily památky zapsané na seznamu UNESCO. Premiér slíbil obnovu oblasti. Konflikt se rozhořel po zhroucení dvouletého příměří v létě předchozího roku, kdy Ankara zahájila útoky na PKK i kurdské milice YPG v souvislosti s konfliktem v Sýrii a Iráku.
43. Žalobce důvodně namítá, že Zpráva ČTK neobsahuje jednu jedinou informaci o demonstracích, kterých se podle svých slov zúčastnil. Účast na demonstracích je přitom podstatnou částí jeho azylového příběhu, který žalobce opírá o to, že tam uplatňoval svá politická práva (viz bod 33 druhého rozsudku krajského soudu). I proto žalovaný – jak opět trefně žalobce namítá – vlastně jen shrnul, co se ve zprávě píše, ale k posouzení otázky, zda žalobce účastí na demonstraci uplatňoval politická práva, použil jeho pět a tři čtvrtě roku stará slova (na něž neodkazoval a ani je nezmínil v předchozích dvou rozhodnutích), že spolu s dalšími demonstranty házeli po policii kameny. Proto podle žalovaného nešlo o pokojnou demonstraci. To však nemůže obstát.
44. Žalovaný totiž jednoduše nenapravil výtku soudu (bod 34 jeho druhého rozsudku), že mezi zprávami, které si obstaral, není ani jedna, která by se kromě bezpečnostní situace týkala i demonstrací v Diyarbakiru. Přitom soud zdůrazňoval, že se žalovaný měl zaměřit na charakter samotných demonstrací, chtěl-li zpochybňovat, že žalobce uplatňoval svá politická práva. To bez podkladů o těchto demonstracích nemohl splnit.
45. Žalovaný se namísto toho pokusil vše „hodit na žalobce“ argumentem o házení kamení na policisty. V odůvodnění svého rozhodnutí však tuto skutečnost vytrhává z kontextu. Na str. 4, kde v narativní části shrnuje obsah pohovoru, nejprve správně shrnuje slova žalobce. Žalobce při pohovoru na dotaz, co se stalo na konci obou mítinků, konkrétně řekl:

„Ty mítinky byly rozeznány policií. Koho chytili, toho buď napadli nebo zadrželi. Já jsem utekl a pak jsem se vrátil do Evropy. Ty mítinky nebyly povolené. Došlo ke střetu mezi policií a demonstranty. Oni nás fyzicky napadali a my po nich házeli kameny. Někteří byli zatčeni a odvedeni, já jsem utekl.“

V samotném odůvodnění pak žalovaný konkrétně uvedl, že žalobce „mimo jiné výslovně sdělil, že oni, demonstranti, po policii házeli kameny.“ Z toho dovodil, že nešlo o pokojnou demonstraci, a proto žalobci nemohla svědčit ochrana shromažďovacího práva. Dodal, že způsob boje za lidská práva určuje jeho oprávněnost, přičemž násilí do okruhu přípustných způsobů domáhání se lidských práv nepatří.

46. Žalovaný tedy vynechal část slov žalobce o fyzickém napadení policisty. Odpověď žalobce se přitom dá číst i tak, že házení kameny bylo až reakcí právě na napadení od policistů. Posloupnost dění si žalovaný měl při pohovoru se žalobcem objasnit. Žalovaný se navíc ptal žalobce na závěr mítinků. Vůbec ho nezajímalo, co se na nich dělo předtím. Před fyzickými střety přitom mohly demonstrace probíhat pokojně. Až následně mohlo kvůli zásahu policie dojít k obraně ze strany demonstrantů, kterou žalobce popisuje. Soud záměrně uvádí mohlo, protože podle obsahu spisu lze o průběhu demonstrace jen spekulovat. Žalovaný každopádně posouzení této otázky nepřipustně zjednodušil. A podle soudu stále nevyvrátil, že žalobce účastí na demonstracích uplatňoval svá politická práva.
47. Podle soudu pak jde až o slovíčkaření a snahu žalobce „na něčem chytit“, pokud podle žalovaného nelze jednoznačně prokázat, že demonstrace organizovala strana HDP a že se žalobce v tomto aspektu věci ve svých výpovědích rozcházel, jestliže nejprve za organizátora označil stranu HDP a v doplňujícím pohovoru Kurdy. Podle žalovaného mezi stranou HDP a Kurdy není rovnítko. Informace HDP (část 1.2.) sice uvádí, že tato strana výlučně kurdská. Podle této zprávy se ale často popisuje jako prokurdská, což je dáno tím, že její straničtí kádři a příznivci se z velké části skládají z Kurdů. Jestliže tedy žalobce jednou řekl, že demonstrace pořádala HDP, a podruhé, že to byly Kurdové, tak určitě nejde o „rozpor“, který by zakládal nevěrohodnost jeho tvrzení.
48. Jestliže si tedy stále žalovaný bude chtít tvrdošíjně stát na svém, že žalobce politická práva neuplatňoval, tak se to bez dalšího dokazování neobejde. Žalovaný proto v dalším řízení bude muset zjistit, jak dané demonstrace probíhaly. Buď na základě doplňujících informací či na základě doplňujícího pohovoru se žalobcem. Další možností samozřejmě je uznat, že žalobce unesl břemeno, které v azylovém řízení má, spolu s tím, že se žalovanému nedaří prokázat opak, a proto žalovaný pojme tvrzení žalobce o uplatňování politických práv jako prokázaná.
49. Zpráva ČTK je v tomto směru prakticky nepoužitelná. Týká se jen bezpečnostní situace v Diyarbakiru v daném období. Soud přitom stejně jako žalobce upozorňuje, že z ní naopak plyne důležitá skutečnost o civilních obětech. Žalovaný ji opět dal bokem, jestliže žalobci přičítá k tíži jeho sympatie k PKK. Tato obecná linka jeho argumentace kvůli přehlížení civilních obětí tedy taktéž neobstojí. Jak navíc krajský soud zdůrazňoval ve svém druhém rozsudku, pokud zde nejsou důvody pro vyloučení žalobce z mezinárodní ochrany, tak má žalobcův projev sympatií k PKK význam pouze ve vztahu k posouzení, zda žalobci kvůli jeho politickému názoru hrozí pronásledování (bod 58 druhého rozsudku krajského soudu). To žalovaný nerespektoval.
50. Soud pak musí dát žalobci za pravdu, i pokud jde o práci s podklady a úvahy týkající se vazeb žalobce na stranu HDP. Při práci s informacemi o zemi původu se vždy jedná o závažný

„faul“, pokud s nimi jejich tvůrce nebo rozhodující orgán nepracuje poctivě. Již ve svém druhém rozsudku krajský soud vytýkal žalovanému, že část jedné relevantní zprávy nepřeložil (bod 51 druhého rozsudku krajského soudu). Nyní žalovaný pro změnu opomenul vzít v potaz důležitou část Informace o HDP.

51. V části 2.2. Informace HDP se totiž opravdu objevuje pasáž, podle které riziko pronásledování závisí na profilu a aktivitách dotyčné osoby, a že se řadoví členové HDP stávali předmětem nepříznivé pozornosti státních orgánů kvůli jejich účasti na manifestacích, nebo hlasité kritice vlády a prezidenta nebo vyjadřování se ke kurdským politickým otázkám. Žalobce přitom podle svých slov byl neregistrovaným členem HDP. Konstatování žalovaného, že HDP je parlamentní stranou a že samotné členství v ní neznamena automaticky pronásledování (byť strana čelí určitým represím) a že žalobce není registrovaným členem, jen sympatizantem, tedy opět neobstojí, protože Informace HDP naznačuje, že je celá situace poněkud složitější.
52. Žalovaný se měl s opomenutou částí Informace HDP vypořádat a zejména si opatřit podklady, o které by mohl případně opřít svůj názor, že žalobce jako neregistrovaný člen HDP, který je Kurdem, účastnil se manifestací a měl podle svých slov projevoval protivládní a prokurdské názory, nebude po svém návratu předmětem nepříznivé pozornosti tureckých státních orgánů. To žalovaný ovšem opět neučinil. Lze se ptát, jak se liší pojem neregistrovaného člena (ale stále člena) od pojmu *řadový člen*, uvedeného v Informaci HDP? Týká se tento druhý pojem jen registrovaných členů, jímž žalobce není? To bylo také třeba vyjasnit. Kvůli opomenutí dané pasáže Informace HDP se však tomu žalovaný vůbec nevěnoval.
53. Soud také již ve svém druhém rozsudku (bod 31) rozebíral, že kritériem pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, nemůže být intenzita či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání. Takový selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014-44). Podstatné je, zda s ohledem na charakteristiky země původu daná forma aktivity vyvolala *pronásledování* či *odůvodněný strach z pronásledování* z tohoto důvodu v dané zemi.
54. Je proto problematické a nepřesvědčivé, pokud žalovaný klade k tíži žalobce, že není významným ani aktivním členem HDP. Obzvláště pokud Informace HDP naznačuje, že i méně významní členové HDP mohou čelit problémům ze strany státních orgánů. Jak žalobce uvádí v reakci na argument žalovaného, že z tisícovek účastníků demonstrací nebude každý čelit konfrontaci od státních orgánů, podle Informace HDP je ve vězení 5 000 členů HDP. Turecké orgány tedy viditelně zvládky postihovat (demonstrující) kritiky režimu i ve větších počtech.
55. Pokud jde o Informaci MZV, tak v jejím případě soud odkazuje na svoji ustálenou judikaturu, podle které vůbec nejde o použitelný podklad (srov. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2025, č. j. 41 Az 9/2025-22, body 32 až 34, ze dne 31. 5. 2022, č. j. 41 Az 20/2021-39, ve znění opravného usnesení ze dne 18. 10. 2022, č. j. 41 Az 20/2021-52, bod 58, či ze dne 28. 11. 2022, č. j. 41 Az 23/2022-120, bod 177). Informace, které představují jen odpovědi na několik otázek žalovaného (zde konkrétně sedm), aniž by se v nich uváděl jediný ověřitelný zdroj či podklad pro poskytnuté odpovědi, nejsou přesnými a aktuálními informacemi týkajícími se země původu ve smyslu § 23c písm. c) zákona o

azyly a čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice. Soud takto poskytnuté informace nemůže přezkoumat. Z Informace MZV totiž neplyne, odkud přesně pocházejí.

56. Lze obdobně odkázat i na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2022, č. j. 48 Az 21/2021-27 (body 23 a 24), který neakceptoval Informaci MZV opřenu o odpovědi Zastupitelského úřadu ČR v Prištině. Krajský soud v Praze tehdy uvedl:

„V projednávané věci z Informace MZV nevyplývají ‚přesné‘ informace o zemi původu žalobce s označením jejich zdrojů. (...). Na základě Informace MZV si tak žalovaný nemohl učinit jakékoliv (odůvodněné) závěry (...), neboť ta nepodává jednoznačné, přesné a relevantní informace o zemi původu žalobce ve vztahu k jeho individuální situaci. (...). Navíc Informace MZV je sice důvěryhodná z toho hlediska, že byla vypracována se znalostí místních poměrů, nicméně z ní není zřejmé, z čeho zastupitelský úřad své poznatky čerpá, aby informace v ní obsažené byly ověřitelné (dohledatelné).“

57. Prakticky stejný problém nastal i v této věci. Zastupitelský úřad v Ankaře neodkazuje na jakékoliv zdroje, ze kterých čerpá. Jeho odpovědi tak soud nemá, jak zkontrolovat a ověřit. Nelze je proto považovat za přesné a aktuální informace ve smyslu § 23c písm. c) zákona o azyly a čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice, na jejichž základě by žalovaný mohl azylový příběh posoudit.
58. Kromě toho jsou i otázky kladené ředitelkou Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra mimoběžné s jádrem azylového příběhu. Ředitelka se totiž ptala:

„1. Jak je v praxi Turecku účinný systém podpory při hledání si zaměstnání? Existují v rámci ně) např. rekvalifikační kurzy?

2. Jaké je současné postavení tureckých občanů kurdského původu na tureckém pracovním trhu?

3. Jsou turečtí občané kurdské národnosti zastoupeni i mezi významnými osobnostmi současného Turecka (známi podnikatelé, úředníci, politici napříč celým politickým spektrem)?

4. Jaké jsou nyní odhady počtu tureckých občanů kurdského původu žijících v Istanbulu?

5. Jaké jsou současné trendy migrace tureckých občanů kurdské národnosti uvnitř Turecka? Pokračuje stále jejich stěhování se do velkoměst?

6. Jsou turečtí občané kurdské národnosti zastoupeni v důstojnickém sboru turecké armády?

7. Existují případy, že turecké úřady odmítnou vydat cestovní pas nebo občanský průkaz z důvodů politických, rasových či jiných předsudků? Pokud ano, jaká je v takovém případě možnost dalšího úředního postupu?“

59. Již z těchto otázek ředitelky tedy bylo jasné, že se poté žalovaný k věci žalobce a jeho azylovému příběhu nedozví prakticky nic.
60. Poslední zprávou, jíž si žalovaný opatřil, byla Informace OAMP. Ta sice byla rok a čtvrt stará, což ale samo o sobě neznamená, že musí být nepoužitelná. Nicméně je pravdou, že s ní žalovaný pracoval jen v části odůvodnění k doplňkové ochraně podle § 14a odst. 2 písm. a) a c) zákona o azyly. Nedovodil z ní tedy vůbec nic k otázce azyly, o který – jak lze dovozovat z druhého rozsudku krajského soudu – v této věci reálně jde.
61. Lze tedy shrnout, že si žalovaný sice opatřil po druhém rozsudku čtyři nové podklady. K relevantním skutečnostem, o něž v této věci jde, si však neopatřil prakticky nic,

resp. s opatřenými podklady pracoval nepoctivě. Zpráva ČTK nepřináší nic k otázce uplatňování politických práv žalobce na demonstracích na počátku roku 2016. Z Informace HDP si žalovaný vybral, co se mu hodilo ke shledání nedůvodnosti žalobcových tvrzení. Informace MZV je zcela nepoužitelná. A z Informace OAMP žalovaný pro otázku některé z forem azylu v této věci nic nevyvodil. Byť žalovaný po vydání druhého rozsudku krajského soudu rozhodl po více než 20 měsících, tak jeho zadání opět nesplnil.

62. Žalovaný tedy porušil tím § 78 odst. 5 soudního řádu správního, protože nerespektoval závazný právní názor soudu. To také vedlo k tomu, že jeho třetí rozhodnutí stále nemá oporu ve spise a bude tedy třeba ještě rozsáhle zjišťovat skutkový stav.

b. Žalovaný opět nesprávně hodnotil azylový příběh žalobce

63. Žalovaný selhal, i pokud jde o hodnocení azylového příběhu žalobce. Soud pro jistotu upřesňuje, že se zde bude věnovat jen metodě, jakou žalovaný postupoval. Hlavní vadou třetího rozhodnutí žalovaného je (opětovně) nedostatečně zjištěný skutkový stav, jak to soud popsal výše v části a. této kapitoly rozsudku. To je samozřejmě vada, která brání jakémukoliv dalšímu věcnému posouzení žalobcovy žádosti. Ve svém druhém rozsudku však krajský soud vytkl žalovanému dva aspekty toho, jak postupuje při hodnocení azylového příběhu. Žalovaný si z toho nic nevzal a obě chyby zopakoval. Proto soud považuje za nutné – pro případ, že již žalovaný konečně zvládne zjistit skutkovou věc – na dané chyby znovu upozornit, aby se jich žalovaný už opravdu vyvaroval.

Hrozbu pronásledování je vždy třeba hodnotit prospektivně (do budoucna)

64. Ve vztahu k *ústavnímu azylu* vůbec nezohlednil závazný právní názor plynoucí z druhého rozsudku krajského soudu, podle kterého musí být posuzování i v případě této kategorie azylu primárně prospektivní. Musí se tedy soustředit na to, zda žadateli hrozí pronásledování za uplatňování politických práv a svobod po návratu do země původu (viz body 38 až 41 druhého rozsudku krajského soudu).
65. Hodnocení žalovaného týkající se ústavního azylu je však znovu výlučně retrospektivní, tj. mířící do minulosti. Žalovaný výslovně zdůraznil že „ostatně i sám [žalobce] možné pronásledování své osoby směřuje do budoucna, kdy předestřené obavy z likvidace má v případě návratu do vlasti, (...)“ (upravil soud). O to přitom ve věci jde. Žalovaný dokonce prospektivitu obav, na níž se měl zaměřit a kterou měl posoudit, tedy žalobci přičítá k tíži.
66. V souvislosti s ústavním azylem se žalovaný věnoval jen výzvě k podání vysvětlení z roku 2006 a tvrzeným potížím žalobce kvůli dvěma cestám do Iráku v letech 2011 až 2014. Účastmi na demonstracích v roce 2016, které současně označil za jádro žalobcovy žádosti, se žalovaný v souvislosti s ústavním azylem vůbec věcně nezabýval (ač s ústavním azylem podle soudu tato otázka přímo souvisí, protože mohlo jít o uplatňování politických práv). Stejně jako ve svém druhém rozhodnutí, které krajský soud zrušil, pak žalovaný neudělení ústavního azylu odůvodnil tím, že žalobce *nebyl* pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod.
67. Jak krajský soud ve svém druhém rozsudku ovšem vysvětloval, skutečnost, že žadatel byl již pronásledován v minulosti, představuje u ústavního azylu maximálně „jen“ vyvratitelnou domněnku o odůvodněnosti hrozby z pronásledování v budoucnu. Nejde o nezbytnou podmínku pro naplnění požadavků na ústavní azyl (bod 41 druhého rozsudku krajského soudu). Závěr o tom, že žadatel nebyl v minulosti pronásledován, proto k neudělení

ústavního azylu nestačí. Je třeba se i v případě této kategorie zaměřit na to, zda žalobce není nebo po svém návratu nebude pronásledován (potřeba prospektivního hodnocení pak samozřejmě platí i u konvenčního azylu).

68. Žalovaný tedy ani v tomto aspektu věci nerespektoval závazný právní názor plynoucí z druhého rozsudku krajského soudu. Jde pro rozpor s § 78 odst. 5 soudního řádu správního o další důvod ke zrušení třetího rozhodnutí žalovaného. Tím to ovšem bohužel nekončí.

Žalovaný opět nehodnotil azylový příběh žalobce komplexně, ale jeho jednotlivé aspekty chybně posuzoval samostatně

69. Krajský soud také ve svém druhém rozsudku vytýkal žalovanému, že na poli *konvenčního azylu* hodnotí jednotlivé aspekty azylového příběhu žalobce izolovaně. Jinými slovy nelze od sebe oddělovat, že je žalobce (a) Kurdem a za (b) podle svých slov uplatnil politický názor (bod 46 druhého rozsudku krajského soudu). Krajský soud dodával jako obecný úkol pro žalovaného, který se týkal jak shromažďování informací o zemi původu, tak následného hodnocení azylového příběhu žalobce, že *žalovaný měl vyhodnotit, nakolik je pravděpodobné, že by osobě s profilem žalobce (Kurd, který je sympatizantem HDP a PKK a účastnil se dvou demonstrací) mohlo v budoucnu hrozit, že se stane obětí jednání státních složek, které by dosahovalo intenzity pronásledování* (bod 48 druhého rozsudku krajského soudu).
70. Soud opakuje, že žalovaný primárně selhal, pokud jde o sběr použitelných podkladů (viz část a. této kapitoly rozsudku). Ale také opět hodnotil izolovaně jednotlivé aspekty azylového příběhu žalobce bez ohledu na jeho zbylé aspekty.
71. Žalovaný se nejdříve zabýval povahou demonstrací, kterých se žalobce zúčastnil, a dospěl k závěru, že pro jejich násilnost nešlo o chráněné zastávání určitých politických názorů (body 21 až 23 výše). Pak se pokoušel zpochybnit, že by ty demonstrace organizovala HDP, resp. se pokusil snížit význam žalobcova politického působení. Následně se znovu naprosto izolovaně věnoval postavení strany HDP v Turecku (bod 24 výše). Pak opět samostatně posuzuje tvrzení žalobce o jeho politických aktivitách na sociální síti Facebook (bod 25 výše). Následně vysvětluje, že žalobce přehání a nevěří mu, pokud jde o návštěvu policie u žalobce doma (bod 26 výše). Až poté se na základě nepoužitelné Informace MZV a judikatury Nejvyššího správního soudu zabývá postavením Kurdů (bod 27 výše).
72. Společnému (kumulativnímu) posouzení, zda Kurdovi sympatizujícímu s HDP a PKK, jenž se účastnil dvou protivládních demonstrací, mohlo v budoucnu hrozit, že se stane obětí jednání státních složek, které by dosahovalo intenzity pronásledování, se žalovaný opět nevěnoval. Hlavní příčinou jsou nedostatečná skutková zjištění, která to žalovanému vlastně ani neumožňovala. I v situaci, ve které ale žalovaný považoval skutková zjištění za dostatečná, však znovu nepostupoval dobře, protože zacílil svoji pozornost samostatně na (a) zastávání politických názorů (které ještě dále dělil na dění na demonstracích a politické aktivity na sociální síti), (b) vztah žalobce k HDP, a (c) jeho národnost. Je však třeba společný pohled z hlediska všech uvedených kritérií. Taková perspektiva může dát do jiného světla i další tvrzení žalobce o jeho hledání ze strany státních složek Turecka či perzekuce jiných členů jeho rodiny.
73. I pokud jde o metodu hodnocení zjištěného skutkového stavu (byť ho stále žalovaný nezjistil dostatečně) tedy žalovaný nepostupoval v souladu s pokyny plynoucími z druhého

rozsudku krajského soudu, což zakládá rozpor jeho třetího rozhodnutí s § 78 odst. 5 soudního řádu správního.

74. Námitky, že žalovaný znovu nehodnotil azylový příběh žalobce komplexně, globálně, ale jen izolovaně a jednotlivé relevantní okolnosti tím pádem i samostatně, jsou tedy důvodné.

c. Shrnutí

75. Soud shrnuje, že v dalším řízení si již žalovaný opravdu musí opatřit náležité podklady (blíže viz část a. této kapitoly rozsudku), které mu umožní prospektivně a komplexně posoudit azylový příběh žalobce (blíže viz část b. této kapitoly rozsudku).
76. Soud také připomíná žalovanému, že se v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu použije pravidlo „v pochybnostech ve prospěch žadatele“ (*benefit of the doubt*). Jak Nejvyšší správní soud ustáleně rozhoduje (naposledy v rozsudku ze dne 27. 8. 2025, č. j. 5 Azs 176/2024-59, bod 53):

„zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazující věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu (...). Současně platí, že jsou-li dány skutečnosti, na základě nichž lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo mohlo by s ohledem na postavení žadatele ve společnosti, s přihlédnutím k jeho přesvědčení, názorům, chování atd., dojít, a správní orgán nemá dostatek důkazů o tom, že tomu tak nebylo či nemohlo by v budoucnu být, pak tyto skutečnosti musí správní orgán v situaci důkazní nouze zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl“.

Jestliže se tedy žalovanému nebude dařit vyvracet tvrzení žalobce (viz body 29 a 34 výše), měl by již podle tohoto pravidla postupovat.

77. V neposlední řadě si krajský soud musí povzdechnout, že tento případ je dalším příkladem nežádoucích dopadů toho, že zákonodárce doposud nezvládl řádně implementovat čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a brání tím jeho plné účinnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2025, č. j. 5 Azs 249/2024-40, bod 17). Pokud by totiž čl. 46 odst. 3 zákonodárce správně provedl do našeho práva, tak by se nikdy nesmělo stát to, co se stalo v této věci – že soudy neustále žalovanému vrací věc k nápravě jeho vad (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 25. 7. 2018, C-585/16, *Alheto*, bod 71). Žalobce požádal o mezinárodní ochranu v lednu 2019. O jeho žádosti stále není ani v končícím létě roku 2025 finálně rozhodnuto.
78. Krajský soud měl již dávno mít procesní prostor pro to, aby mohl věc úplně *ex nunc* po všech stránkách posoudit a určitým směrem ji uzavřít. Ustanovení čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice má fungovat tak, že věc nejprve posoudí rozhodující orgán (u nás žalovaný) a po něm ji k případnému oprávněmu prostředku úplně a *ex nunc* po všech stránkách posoudí soud první instance (u nás krajský soud). A tím by měl být konec a mělo by být jasné, zda žadatel má nárok na mezinárodní ochranu nebo nikoliv. K podobnému ping-pongu, jakého jsme svědky v této věci, by vůbec ve společném evropském azylovém systému nemělo docházet. Ke zrušení rozhodnutí žalovaného by se mělo přistupovat prakticky jen v případě

uložení závazného názoru k udělení mezinárodní ochrany, pokud soud shledá žádost důvodnou.

79. Má-li chybná či chybějící transpozice vést k pomyslné „sankci“ pro stát, že se netransponovaného ustanovení směrnice nemůže dovolávat v neprospěch jednotlivce, pak české správní soudy nemohou čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice použít k jeho tíži. Krajský soud proto nyní nemůže namísto žalovaného věcně posoudit jakoukoliv část tvrzení, na nichž žalobce zakládá svůj azylový příběh, pokud by to hypoteticky mohlo vést k závěru o nedůvodnosti žádosti. Z toho důvodu krajský soud nemůže posouzení žádosti žalobce za žalovaného „dotáhnout“. Bylo by to možné jen jednoznačně ve prospěch žalobce. Možnost hodnotit důvodnost žádosti „oběma směry“ by nicméně pro unijní azylové soudy měla existovat. Ustanovení čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice by mělo takto v praxi fungovat. V našem nynějším procesním prostředí to ovšem bohužel možné není. Umožní to až čl. 67 odst. 3 nového procedurálního nařízení 2024/1348, jakmile nabude 12. 6. 2026 účinnosti. Snad se díky němu už podobné nežádoucí případy nebudou opakovat.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

80. Krajský soud zrušil třetí rozhodnutí žalovaného pro nerespektování závazného právního názoru plynoucího z druhého rozsudku krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 a 5 soudního řádu správního). To má za následek, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nadále vyžaduje zásadní doplnění. Až ho žalovaný doplní, tak bude muset azylový příběh komplexně a prospektivně vyhodnotit. V dalším řízení bude žalovaného vázat právní názor, který soud vyslovil v tomto rozsudku.
81. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 6 800 Kč. Tuto částku tvoří odměna právní zástupkyně žalobce Mgr. Martiny Šamlotové za dva úkony právní služby – příprava a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024]. Tarifní hodnota úkonu činí 50.000 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024]. Odměna za jeden úkon právní pomoci proto činí 3.100 Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024]. Zástupkyně žalobce soudu nedoložila, že by byla plátkyní DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno dne 28. srpna 2025

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

